

Vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelma

Kaupunginhallitus 30.11.2022 § 317

Valmistelija

Talouspäällikkö Petra Palmroos, puh. 040 839 7170
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kuntalain 110 §:n 1 momentin mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi).

Kaupunginhallitus on hyväksynyt vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelman laatimisohteet kokouksessaan 22.8.2022 §:ssä 199.

Kuntalain 110 §:n 2 momentin mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnan ja talouden tavoitteet ja talousarvio on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa. Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden suunnitelmakauden kuluessa. Taloussuunnitelmassa päätetään yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla edellisten tilikausien alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioprosessiin on tänä vuonna liittynyt haasteita johtuen osin sote-uudistuksesta ja osin organisaatiomuutoksen nopeasta aikataulusta. Tietojen puuttuminen uudelta hyvinvointialueelta ja sote-uudistuksen suunnittelu valtakunnan tasolla ovat johtaneet siihen, että tarvittavia tietoja ei ole ollut saatavilla tai ne ovat muuttuneet talousarvioprosessin aikana. Luotettavia tietoja monista kaupungin talousarvioon vaikuttavista tekijöistä ei edelleenkään ole saatavilla.

Kaupungin tulojen kehitys

Paraisten veroennuste pohjautuu Kuntaliiton ennusteisiin verotettavien tulojen kehityksestä. Talousarviovuoden 2023 kunnallinen tuloveroprosentti on 7,86 %.

Kiinteistöveroprosentit ovat vuonna 2023 ennallaan, yleinen kiinteistöveroprosentti on 1,50 %, vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,47 %, muiden asuinrakennusten veroprosentti 1,50 % ja voimalaitosten veroprosentti 3,1 %.

Verojen arvioidaan vuoden 2023 talousarviossa kokonaisuutena olevan 42 438 000 euroa ja valtionosuuksien 10 554 000 euroa.

Ehdotus käyttötalousarvioksi

Kaupungin käyttötalouden nettomenoiksi (toimintakate) arvioidaan 43 746 000 euroa vuonna 2023.

Kokonaistoimintatuotot vuoden 2023 talousarviossa ovat 27 342 000 euroa (34 057 000 euroa vuonna 2022). Talousarvioon sisältyy 0,25 miljoonaa euroa myyntivoittoja kiinteistöjen myynnistä.

Käyttökustannuksiksi arvioidaan 71 089 000 euroa, kun ne vuoden 2022 talousarviossa olivat 139 miljoonaa euroa. Kaupungin kokonaistoimintakuluista henkilöstökulujen osuus on 32 973 000 euroa (45,7 %) ja ostopalvelujen osuus 18 760 000 euroa (27,4 %).

Sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjen aikaisempi sisäinen vuokratulo on vuoden 2023 talousarviossa kirjattu nyt ulkoiseksi vuokratuloksi.

Ehdotus investointitalousarvioksi

Kaupungin investointitalousarvio vuonna 2023 on 12 262 000 euroa (netto). 6 788 000 euroa talousarvioehdotuksesta muodostuu Koulukadun uudesta luovuukskeskuksesta.

Investointitalousarvion koko ei mahdollista kaupungin investointien omarahoitusta.

Vuosikate ja tulos

Vuosikate kaupunginjohtajan talousarvioehdotuksessa on 8 396 000 euroa.

Tilikauden tulokseksi on budjetoitu 1 812 000 euroa ja tilikauden ylijäämäksi 1 853 000 euroa.

Kaupungin lainakanta tulee vuonna 2023 kasvamaan 3,9 miljoonalla eurolla yhteensä 52,4 miljoonaan euroon. Lainakanta asukasta kohden on siis noin 3 512 euroa/asukas (2 699 euroa/asukas vuonna 2021).

Kaupungin edellisiltä vuosilta kertynyt ylijäämä on 9,3 miljoonaa euroa.

Liite

Vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelma

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, puh. 040 511 4383
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelman.

Kaupunginhallitus valtuuttaa viranhaltijat tekemään talousarviokirjaan kaupunginhallituksen kokouksen aikana tekemistä muutoksista aiheutuvat tekniset korjaukset sekä tarkastamaan laskelmat.

Päätös

Puheenjohtaja ehdotti, että kaupunginhallitus käsittelee talousarvion 2023 sekä taloussuunnitelman 2024-2025 luvuittain. Tämä käsittelytapa hyväksyttiin. Talouspäällikkö Petra Palmroos esitteli kaupungin yleiset talousnäkymät, verotulot ja valtionosuudet. Tulevat toimialajohtajat Ulrika Lundberg (kasvatus ja koulutus) sekä Hanna-Maria Grandell (hallinto ja tukipalvelut) sekä kaupunginjohtaja Patrik Nygrén elinvoiman osalta esittelivät toimialojen talousarviot. Vastaavasti tekninen päällikkö Jonas Nylund ja kiinteistöpäällikkö Seppo Pihl esittelivät investoinnit.

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Markku Orell esitti sivulle 9 kohtaan 1 seuraavan lisäyksen:

Tehdään ulkopuolisen toimijan johdolla kaupungin vahvuuksiin pohjautuva brändiselvitys/määrittely, jonka tuloksena brändi-identiteetti ja -lupaus kiteytyy ja sanoittuu. Tehtävänanto sisältää myös suunnitelmanteon, miten brändi

jalkautetaan kaupungin markkinoinnissa ja viestinnässä sisältäen mm. kohderyhmämäärittelyn. Määrärahan käyttö sidotaan hallituksen erilliseen päätökseen. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja tiedusteli, voiko kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyä Orellin esittämän lisäyksen. Kaupunginhallitus hyväksyi lisäyksen yksimielisesti.

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Egon Nordström esitti sivulle 54 seuraavanlaista muutosta:

Tarvitaan lisäresurssia rakennus- ja ympäristöpuolelle.

Egon Nordströmin tekemä ehdotus raukesi kannattamattomana.

Edelleen keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Egon Nordström esitti seuraavanlaisen vastaesityksen:

Sivulle 59 määrärahalisäys liittyen valtuuston kokouksessa 28.11.2022 vihreiden valtuustoryhmän tekemään aloitteeseen, lisäys budjettiin olisi 140 000 €.

Kaupunginhallituksen jäsen Mikaela Luoma kannatti Egon Nordströmin esitystä. Koska oli tehty kaupunginjohtajan päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu vastaesitys, on suoritettava äänestys. Äänestys suoritetaan sähköisenä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja teki seuraavanlaisen äänestys ehdotuksen: Ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan päätösehdotusta äänestävät Jaa, ja ne, jotka kannattavat Egon Nordströmin tekemää vastaesitystä äänestävät Ei. Äänestyksessä annettiin 8 Jaa-ääntä ja 2 Ei-ääntä. Täten äänin 8-2 kaupunginjohtajan päätösehdotus jäi voimaan. Äänestysluettelo liitetään pöytäkirjaan.

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Markku Orell esitti seuraavan lisäyksen sivulle 70, Investoinnit; Snäckvikenin pienvenesatama, kehittäminen: Huomioidaan traileripaikan rakentaminen veneiden laskupaikan edustan viheralueelle. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja tiedusteli, voiko kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyä Orellin ehdottaman lisäyksen. Lisäys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus hyväksyi vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelman sekä päätti ehdottaa, että kaupunginvaltuusto hyväksyy vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelman.

Kaupunginhallitus päätti valtuuttaa viranhaltijat tekemään talousarviokirjaan kaupunginhallituksen kokouksen aikana tekemistä muutoksista aiheutuvat tekniset korjaukset sekä tarkastamaan laskelmat.

Kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 174
822/02.02.00/2022

Liite

Vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelma

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelman.

Kaupunginvaltuusto valtuuttaa viranhaltijat tekemään talousarviokirjaan kaupunginvaltuuston kokouksen aikana tekemistä muutoksista aiheutuvat tekniset korjaukset sekä tarkastamaan laskelmat.

Päätös

Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén ja talouspäällikkö Petra Palmroos esittelivät budjetin.

Ryhmäpuheenvuorot pidettiin seuraavasti:

RKP; Tomas Björkroth

Kokoomus; Markku Orell

SDP; Mikaela Luoma

Vihr; Mika Wallin

PS; Mika Peltokorpi

VAS; Lotta Laaksonen

Gunilla Granberg, kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Tauon jälkeen puheenjohtaja esitti, että talousarvio käydään läpi kappale kappaleelta. Valtuusto hyväksyi käsittelytavan yksimielisesti.

Toimintaympäristön analyysi: Ei muutoksia

Kaupungin organisointi: Ei muutoksia

Paraisten kaupungin strategia:

Keskustelun aikana valtuutettu Lotta Laaksonen esitti seuraavat muutokset:

s. 9: Sovimme yhteisestä brändistä; kohtaan 1 tehdään lisäys: Tuodaan esiin saariston ainutlaatuisen luonnon vetovoima

Kohta 10: lisäyksenä 15 000 euron määräraha.

Kohta 14 strategia: Hyvinvointiryhmä, johon osallistuvat myös kaupungin hyvinvointialueen valtuutetut

Kohta 11, tekniikka ja infra, tekninen korjaus

Keskustelun aikana valtuutettu Laura Wickström esitti s. 11, kohtaan 20: Nimetään kaupungin sisältä vastuuhenkilö, ns. saaristoasiamies, joka hoitaa käytännön juoksevia saaristoasioita ja voi toimia päivittäisessä työssä kaupungin yhteyshenkilönä eri organisaatioiden ja viranomaisten, kuten esim. ELY-keskuksen ym. suuntaan. Valtuutettu Erika Silventoinen kannatti tätä ehdotusta.

Valtuutettu Maria Lindell-Luukkonen kannatti Lotta Laaksosen ensimmäistä ehdotusta "Tuodaan esiin saariston ainutlaatuisen luonnon vetovoima".

Valtuutettu Maria Lindell-Luukkonen kannatti Laura Wickströmin tekemää ehdotusta saariston asiamiehestä. Samoin valtuutettu Markku Orell kannatti Laura Wickströmin tekemää ehdotusta.

Puheenjohtaja tiedusteli, voiko kaupunginvaltuusto yksimielisesti hyväksyä Lotta Laaksosen esityksen strategiaan liittyen: "Tuodaan esiin saariston ainutlaatuisen luonnon vetovoima". Tämä hyväksyttiin yksimielisesti.

Lotta Laaksosen ehdotus kohtaan 10 eli 15 000 euron lisäys ei saanut kannatusta, joten se raukesi kannattamattomana.

Lotta Laaksosen ehdotus kohtaan 14 koskien ei saanut kannatusta, joten se

rauhesi kannattamattomana.

Keskustelun kuluessa valtuutettu Laura Wickstöm oli esittänyt, että lisätään kohtaan 20: Nimetään kaupungin sisältä vastuuhenkilö, ns. saaristoasiamies, joka hoitaa käytännön juoksevia saaristoasioita ja voi toimia päivittäisessä työssä kaupungin yhteyshenkilönä eri organisaatioiden ja viranomaisten, kuten esim. ELY-keskuksen ym. suuntaan. Puheenjohtaja tiedusteli, voiko valtuusto hyväksyä tämän yksimielisesti. Hyväksyttiin Wickströmin lisäys yksimielisesti.

Talousnäkyvät: Ei muutoksia

Vaalit: Ei muutoksia

Tarkastustoimi: Ei muutoksia

Hallinto ja tukipalvelut: Ei muutoksia

Elinvoima: Ei muutoksia

Hallinto: Ei muutoksia

Viestintä ja markkinointi: Ei muutoksia

IT ja digitalisointi: Ei muutoksia

Henkilöstö: Ei muutoksia

Talous: Ei muutoksia

Projektit: Ei muutoksia

Tekniikka ja infra:

Keskustelun kuluessa valtuutettu Kurt Ekströmin ehdotti seuraavaa: Tekniikka ja infra asia nro 174: Hallinnon ja tukipalvelujen tekniikan ja infran vastualueen talousarvioon lisätään 150 000 euroa ja mahdollistetaan se, että yksityistiekunnat voivat hakea kunnossapitoavustusta aikaisemman mallin mukaisesti.

Neuvottelutauon jälkeen Kaj-Johan Karlsson ja Jan Eriksson sekä Rolf Schwartz ja Christer Friis tukivat Ekströmin tekemää ehdotusta.

Koska oli tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu vastaesitys, oli suoritettava äänestys. Äänestys suoritetaan sähköisenä. Puheenjohtaja teki seuraavanlaisen äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen pohjaesitystä, äänestävät Jaa, ja ne, jotka kannattavat Kurt Ekströmiä, äänestävät Ei.

Äänestyksessä annettiin

23 Ei-ääntä

8 Jaa-ääntä ja

3 Tyhjää.

Täten äänin 23-8, 3 tyhjää, hyväksyttiin Kurt Ekströmin esitys.

Tilapalvelut: Ei muutoksia

Vesilaitos: Ei muutoksia

Elinvoima: Ei muutoksia

Hyvinvointi:

Keskustelun kuluessa valtuutettu Lotta Laaksonen esitti: Toiminta 2023: Parainen selvittää mahdollisuutta hakea erityislupaa toimia omana TE-alueena johtuen saariston erityisalueesta. Laura Wickström kannatti esitystä. Markku Orell kannatti esitystä. Puheenjohtaja tiedusteli, voiko valtuusto yksimielisesti hyväksyä Lotta Laaksosen vastaesityksen. Tämä hyväksyttiin yksimielisesti.

Kulttuuri ja vapaa-aika:

Keskustelun kuluessa valtuutettu Lotta Laaksonen esitti, että budjettiin lisätään 15 000 euron määräraha, jotta voidaan tukea kolmannen sektorin kulttuuritoimijoita toiminta-avustusten muodossa. Tätä vastaesitystä ei kannatettu, joten se raukesi kannattamattomana.

Kirjasto: Ei muutoksia.

Kansalaisopisto: Ei muutoksia

Elinkeino ja matkailu: Ei muutoksia

Yhteydet ja joukkoliikenne: Ei muutoksia

Lupapalvelut: Ei muutoksia

Mittaustoimi: Ei muutoksia

Kaavoitus: Ei muutoksia

Kasvatus ja koulutus: Opetuspäällikkö Ulrika Lundberg esitteli kasvatus- ja koulutustoimialan budjetin.

Keskustelun kuluessa valtuutettu Lotta Laaksonen teki esityksen, että määrärahoissa palataan sivistyslautakunnan esittämään määrärahasoon ja resursseihin. Tämä vastaesitys ei ole saanut kannatusta, joten se raukesi kannattamattomana.

Varhaiskasvatus: Ei muutoksia

Ruotsinkielinen koulutus: Ei muutoksia

Suomenkielinen koulutus: Ei muutoksia

Tuloslaskelma: Tehtiin korjaukset tulosta koskevaan osioon, koska aiemmasta johtuen tulos huononi 150 000 euroa. Tämä muutos näkyy myös osiossa avustukset ja tuet.

Nettomäärärahat vastualueittain ja tulosalueittain: Tekninen korjaus kohdassa tekniikka ja infra; lisäys 150 000 euroa.

Investointibudjetti:

Kaupunginhallitus: Ei muutoksia

Tekninen jaosto:

Keskustelun kuluessa valtuutettu Lotta Laaksonen esitti 100 000 euron määrärahaa varavoimalaitteiden/aggregaattien hankintaan. Vastaavasti tämä määräraha otettaisiin pois Keskuspuiston kehittämisestä. Laaksonen vastaesitys ei saanut kannatusta, joten se raukesi kannattamattomana.

Vesilaitos: Ei muutoksia

Keskustelun kuluessa valtuutettu Mika Wallin esitti teknisenä korjauksena Hessundinsiltaa koskien; korjataan myös suomenkieliseen versioon summaksi 370 000 euroa. Hyväksyttiin tekninen korjaus.

Kasvatus ja koulutus:

Keskustelun kuluessa valtuutettu Erika Silventoinen esitti seuraavaa: Siirretään 30 000 euroa vuodelta 2024 vuodelle 2023, jotta suurempi osa päiväkodin pihasta saadaan toteutettua Korppoon aktivoivan tapaamispaikan suunnitelman mukaisesti. Merja Fredriksson ja Laura Wickström kannattivat Silventoisen tekemää vastaesitystä. Myös Egon Nordström ja Rolf Schwartz kannattivat esitystä. Puheenjohtaja tiedusteli, voiko valtuusto olla tästä yksimielinen. Hyväksyttiin muutos yksimielisesti.

Keskustelun kuluessa valtuutettu Jan Eriksson esitti, että otetaan 600 000 euroa pois Vapparintieltä. Laitetaan vain 10 000 euroa suunnitteluun. Valtuutetut Kurt Ekström ja Egon Nordström kannattivat Erikssonin vastaesitystä.

Keskustelun aikana valtuutettu Markku Orell esitti, että kaupunginhallitus selvittää kaikki kaupungin kiinteistömassat ja asiasta järjestetään erillinen info/iltakoulu koko valtuustolle. Tässä arvioidaan erityisesti Vapparintien käyttö. Tämä hyväksyttiin yksimielisesti.

Keskustelun aikana valtuutettu Jan Eriksson veti aiemmin tekemänsä ehdotuksen pois.

Rakennus- ja ympäristölautakunta: Ei muutoksia

Tekninen jaosto: Kurt Lundqvist esitti teknisen korjauksen ja tarkastustarpeen osioon s. 73.

Kaupunki yhteensä: Huomioidaan aiemmat muutokset

Konsernitavoitteet: Ei muutoksia

Paraisten Kaukolämpö: Ei muutoksia

Paraisten urheilu- ja nuorisotalo: Ei muutoksia

Länsi-Turunmaan vuokratalot -konserni: Teknisenä muutoksena kolmen liiallisen nollan poisto

Rahoituslaskelma: 30 000 euron tekninen korjaus

Taseyksikkö vesihuoltolaitos: Ei muutoksia

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelman.

Kaupunginvaltuusto valtuutti viranhaltijat tekemään talousarviokirjaan kaupunginvaltuuston kokouksen aikana tekemistä muutoksista aiheutuvat tekniset korjaukset sekä tarkastamaan laskelmat.

Jakelu

Johtoryhmä, yksikköpäälliköt, Ulla Andersson, Heidi Adolfsson

---